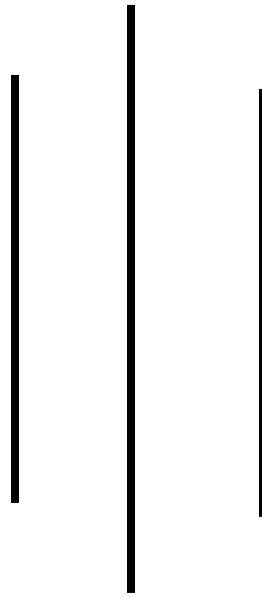

कृषि अनुदान वितरण कार्यविधि, २०७५
(पहिलो संसोधन २०७७)

शितगंगा नगरपालिका
नगरकार्यपालिकाको कार्यालय
ठाडा, अर्घाखाँची
लुम्बिनि प्रदेश, नेपाल

कृषि अनुदान वितरण कार्यविधि, २०७५

(पहिलो संसोधन २०७७)

प्रस्तावना

शितगंगा नगरपालिका क्षेत्रभित्रका किसानहरूलाई ब्यवसायिक र प्रतिष्पर्धी बनाई उनीहरूको आय बृद्धि गरी स्वालम्बी बनाउन बाञ्छनिय भएकोले शितगंगा नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि निर्माण गर्ने ऐन २०७४ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी शितगंगा नगरपालिकाको २०७५/५/८ गते बसेको बैठकले यो कार्यविधि स्वीकृत गरेको छ ।

परिच्छेद -१

संक्षिप्त नामा र प्रारम्भ

- १- संक्षिप्त नाम:- यस कार्यविधिको नाम शितगंगा नगरपालिकाको कृषि अनुदान वितरण कार्यविधि रहने छ ।
- २- प्रारम्भ — यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

परिच्छेद -२

परिभाषा

विषय प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिकोमा,

- क) “नगरपालिका” भन्नाले शितगंगा नगरपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
- ख) “नगरप्रमुख” भन्नाले शितगंगा नगरपालिकाको प्रमुख सम्झनु पर्दछ ।
- ग) “नगर उप- प्रमुख” भन्नाले शितगंगा नगरपालिकाको उप- प्रमुख सम्झनु पर्दछ ।
- घ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले शितगंगा नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनु पर्दछ ।
- ङ) “आर्थिक विकास समितिको संयोजक” भन्नले नगरपालिकाको विषय क्षेत्रगत समिति अन्तर्गतको आर्थिक विकास समिति सम्झनु पर्दछ ।

च) “वडा” भन्नले शितगंगा नगरपालिकाका सबै वडाहरूलाई सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद — ३

अनुदान वितरणका क्षेत्रहरू

- क) **साना सिचाई-** ब्याक्तिगत, व्यावसायिक वा सहकारी आवद्ध भएर खेती गर्ने कृषकहरूलाई नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट साना सिचाई, कुलो मर्मत पाईप ७५ प्रतिशत अनुदानमा वितरण गरी खेती योग्य जमिनमा सिंचाईको व्यावस्था गरिनेछ ।
- ख) **साना औजार-** ब्याक्तिगत, व्यावसायिक फर्म, समुह र सहकारीमा आवद्ध कृषकहरूलाई नगरपालिका तथा वडाहरू मार्फत कृषि तर्फ विनियोजन भएका रकमबाट हाते टयाक्टर, पावरटिलर, थोपा सिचाई प्रणालीहरू र प्लाष्टिक टनेलमा ५०% अनुदान दिईनेछ ।
- ग) **बीउ तथा विरुवा वितरण** - नगरपालिका र वडाहरूमा विनियोजन भएको कृषि तर्फको रकमबाट कृषकहरूलाई निम्न अनुसारको मापदण्डमा रहि विउ तथा विरुवाहरू वितरण गर्न सकिनेछ ।
- 1) नयाँ उन्मोचित जातहरूको खाद्यान्न तथा तरकारीका मौषमि तथा बेमौषमी विउहरू (मिनिकिट) निःशुल्क वितरण गर्न सकिने छ ।
 - 2) खाद्यान्न, तरकारी र मसला जन्य बालिहरूको उन्नत तथा मुल विउ, च्याउको विउ, किटनाषक विषादी र अन्य उत्पादन संग सम्बन्धि कृषि जन्य वस्तुहरू ७५ प्रतिशत अनुदानमा वितरण गर्न सकिने छ ।
 - 3) हिउँदे तथा बर्षे फलफुलका विरुवाहरू कृषकको माग र कार्यक्रमको आधारमा ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गर्न सकिने छ ।
- घ) **उत्पादनमा आधारित अनुदान वितरण** - शितगंगा नगर क्षेत्र भित्र गरिने खाद्यान्न, तरकारी, मसलाबाली र फलफुल खेति गरिरहेका कृषकहरूलाई तपसिल अनुसारको मापदण्डको आधारमा रहि उत्पादनमा आधारित अनुदान उपलब्ध गराईने छ ।
- 1) . तरकारी बालिको हकमा कम्तिमा ३ रोपनी क्षेत्रफलमा खेति गरेको र त्यस क्षेत्र भित्र कम्तिमा ३ वटा प्लाष्टिक टनेल निर्माण गरि खेति गरेका कृषकहरूलाई प्रति रोपनी ५ हजारका दरले अनुदान उपलब्ध गराईने छ ।
 - 2) **अदुवा तथा बेसार बाली:-** अदुवा तथा बेसार खेतिको हकमा कम्तिमा ३ रोपनी क्षेत्रफलमा खेति गरेका कृषकहरूलाई प्रति रोपनीको रु. ५ हजारका दरले अनुदान उपलब्ध गराईने छ ।

- 3) **खाद्यान्न तथा तरकारीको वीउ उत्पादन:-** खाद्यान्न तथा तरकारीको वीउ उत्पादनको हकमा, खाद्यान्न बालिको मुल तथा उन्नत विउ उत्पादन गरेमा प्रति के.जी रु. १० र तरकारीको मुल तथा उन्नत विउ उत्पादन गरेमा प्रति के.जी रु ५० का दरले अनुदान उपलब्ध गराईने छ ।
- 4) **च्याउ खेति:-** च्याउ खेतिको हकमा प्रति कृषक कम्तिमा ३ वटा टनेल (च्याउ घर) निर्माण गरि ब्यवसायिक रूपमा च्याउ खेति गरेका कृषकहरुलाई प्रति टनेल रु. २ हजारका दरले अनुदान उपलब्ध गराईने छ ।
- 5) **माहुरी पालन:-** माहुरीको हकमा प्रति कृषक कम्तिमा १० वटा स्थानीय जातको माहुरी सहितको उन्नत घरमा माहुरी पालन गरेको र कम्तिमा बार्षिक ३० के.जी मह उत्पादन गरि विक्रि गर्ने कृषकलाई प्रति के.जी . रु . ५० रुपैयाका दरले अनुदान उपलब्ध गराईने छ ।
- 6) **फलफुल खेति:-** फलफुल खेतिको हकमा यस नगर क्षेत्र भित्र लागईने हिउदे तथा बर्षे फलफुलका विरुवाहरु कम्तिमा ५ रोपनि क्षेत्रफलमा एकल बालिको रूपमा चक्ला बन्दिमा लगाउने कृषकलाई प्रतिबोट १००/- का दरले विरुवा लागउन खाडल खनि जग्गा तयार गरिसकेपछि अनुगमन गरि सो को प्रतिवेदनको आधारमा अनुदान उपलब्ध गराईने छ ।
- ७) **केरा खेति:-** केरा खेतिको हकमा कम्तिमा ५ रोपनि क्षेत्रफलमा एकल बालिको रूपमा चक्लाबन्दिमा खेति गरेका कृषकहरुलाई प्रति बोट प्रति रोपनि ५०००/- दर ले उत्पादन हुने बर्षमा अनुदान उपलब्ध गराईने छ ।

परिच्छेद-४

अनुदान सम्बन्धि ब्यवस्था

- क) परिच्छेद ३ को घ मा ब्यवस्था भए बमोजिमको अनुदान प्रदान गर्नका लागि प्रत्येक वडामा कम्तिमा एउटा कृषि तथा पशुपालक सहकारी संस्था वा समुह गठन गरिने छ ।
- ख) यस्ता कृषक/कृषि सहकारी वा कृषक समुहले अनुदान प्राप्त गर्नको लागि आफुले खेति गरिरहेको बालि वा फलफुलको क्षेत्रफल वा बोटको संख्या खुलाई वडाको सिफारिस सहित यस नगरपालिकाको कृषि विकास शाखामा प्रत्येक आर्थिक बर्षको पहिलो चौमाषिक सम्ममा बुझाउनु पर्नेछ अन्यथा अनुदान दिन यस नगरपालिका बाध्य हुने छैन ।

- ग) कृषकहरूले खेति गरेको जग्गाको न्युनतम क्षेत्रफल प्रमाणिकरणको लागि यस नगरपालिकाको अमिनबाट नाप गरि प्रमाणित गरेको प्रमाण पेश गर्नु पर्ने छ ।
- घ) आफुले उत्पादन गरेको कृषि उपजको बिक्रिको रेकर्ड अनुसुची २ बमोजिम राखि अनुदान माग दाबि गर्दा पेश गर्नु पर्ने छ ।
- ङ) अनुदान रकम सिफारीस गर्दा सम्बन्धित सहकारीहरूले सिफारीस गर्नुका साथै अनुसुची २ प्रमाणित गरी नगरपालिकामा पठाउनु पर्नेछ र यसरी पठाउदा सम्बन्धित वाडा कार्यालयको सिफारीस समेत अनिवार्य हुनुपर्नेछ ।
- च) सहकारी वा समुहबाट सिफारिस भएका अनुदानग्राहीहरू फर्जि वा मापदण्ड पुरा गर्न कम उत्पादन भएकोलाई बढी उत्पादन भएको भनी सिफारिस गरेमा ती सहकारी र समुहहरूको दर्ता खारेज गरी कालो सुचीमा राखिनेछ ।
- छ) परिच्छेद ६ को क बमोजिम गठित अनुगमन तथा मुल्याङ्कन समितिले अनुगमन गरि पेश गरेको प्रतिवेदन झुठो ठहरिएमा यस नगरपालिकाको कानुन बमोजिम कारबाहि गरिनेछ
- ज) अनुदान रकम वितरण गर्दा दोहोरो नपर्ने गरि अनुदान वितरण गरिने छ
- झ) यस नगरपालिकाबाट अनुदान वितरण गर्दा तरकारी, अदुवा र बेसारको हकमा कम्तिमा ३ रोपनि र बढीमा १० रोपनि सम्म खेति गरेका कृषकहरूलाई अनुदान उपलब्ध गराईने छ र अन्य बलिको हकमा कम्तिमा ५ रोपनि र बढीमा १० रोपनि सम्म खेति गरेका कृषकहरूलाई अनुदान उपलब्ध गराईने छ
- झ) सहकारी तथा समुह गठन गर्दा तपसिल अनुसारको प्रकृया तथा कागजातहरू पुरा गरेको वा पेश गरेको हुनु पर्नेछ, साथै अनुसुची १ बमोजिमको निवेदन दिएर दर्ता हुनु पर्नेछ ।

तपसिल

- १ समुह,समिति,सहकारी गठन भइ कार्यक्रम सचालन गरेको ६ महिना पुगेको निर्णयको प्रतिलिपी ।
- २ समुह,समितिका कार्य समितिका पदाधिकारीहरूको नागरिकताको प्रतिलिपी ।
- ३ कृषि क्षेत्रमा काम गर्ने प्रतिवद्धता
- ४ सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारीस
- ५ कार्य योजना
- ६ फार्म दर्ताको लागि नागरिकताको प्रतिलिपी
- ७ फार्म सचालन भएको जग्गाको लालपुर्जाको प्रतिलिपी
- ८ फार्म सचालन गरेको जग्गा भाडामा लिएको भए सम्झौताको प्रतिलिपि
- ९ समूह समितिको विधान

परिच्छेद—५

व्यवस्थापन समिति

क) अनुदान व्यवस्थापन गर्न नगरपालिकामा निम्न बमोजिमको व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।

नगरप्रमुख- अध्यक्ष

नगरउप-प्रमुख- सदस्य

पुर्बाधार विकास समिति संयोजक - सदस्य

आर्थिक विकास समितिको संयोजक- सदस्य

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत- सदस्य

कृषि विकास शाखा प्रमुख- सदस्य सचिव

परिच्छेद-६

अनुगमन तथा मुल्यांकन

क) यस कार्य विधि अनुरूप काम भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्न तपसिल अनुसारको अनुगमन समिति रहने र सो समितिले अनुगमन गरी दिएको प्रतिवेदनको आधारमा अनुदान दिईनेछ ।

तपसिल

१) कृषि शाखा प्रमुख — संयोजक

२) सम्बन्धित वडाको वडा सचिव —सदस्य

३) सम्बन्धित वडाको समुह/सहकारिको प्रतिनिधि — सदस्य

रोहबर

१) वडाको प्रतिनिधि

ख) यस बमोजिम बितरण भएको अनुदान रकमको जानकारी कार्यपालिका समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-७ संशोधन तथा परिमार्जन

नगर कार्यपालिकाले यो कार्य विधि जुनसुकै समयमा संशोधन तथा परिमार्जन गर्न सकिनेछ ।

परिच्छेद-८ खारेजी तथा बचाउ

यो कार्यविधि प्रचलित नेपाल सरकारको कानून, प्रदेश सरकारको कानून र शितगंगा नगर कार्यपालिका कानूनसंग बाझिएमा बाझिएको हद सम्म खारेज वा संशोधन हुनेछ ।

अनुसूची - १

सहकारी वा समूहले नगरपालिकामा पेश गर्नु पर्ने निवेदन का ढाँचा तथा आवश्यक कागजातहरू श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू, शितगंगा नगरपालिकाको कार्यालय, ठाडा, अर्घाखाँची ।

बिषय: — उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम स्वीकृत सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत बिषयमा यस नगरपालिकाको बार्षिक कार्यक्रम अनुसार उत्पादनमा आधारित अनुदानमा आधारित कृषि अनुदान कार्यक्रमको लागि सिफारिस गर्न सहकारी/समूह दर्ताका लागि निवेदन माग भए अनुसार यस सहकारी/समूहको मिति..... बसेको संचालक समितिको बैठकको निर्णय बमोजिम उक्त कार्यक्रम सहजीकरणको लागि तपशिलको विवरण सहित यो निवेदन पेश गरेको छु ।

तपशिल

सहकारी/समूहको नाम :

ठेगाना :

दर्ता न. :

पान न. :

दर्ता मिति :

शेयर सदस्य संख्या :

शेयर रकम :

बचत रकम

अन्य रकम :

सहकारीको कुल जम्म रकम :

सदस्यहरुले ब्यवसायिक रुपमा गरेक बालीको

नाम.....

क्षेत्रफल.....

.....

अध्यक्ष

संलग्न कागजातहरु

- १) सहकारीको संचालक समितिबाट उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम सहजीकरणको लागि नगरपालिकाबाट स्वीकृति लिने निर्णयको प्रतिलिपि
- २) सहकारी दर्ता प्रमाण पत्र, पान न.को प्रमाण पत्र प्रतिलिपि

अनुसुची २
सहकारीबाट अनुदान माग फारम

सहकारीको नाम:

ठेगाना:

विवरणको अवधि:देखि.....सम्म

क्र.स	विक्रि मिति	कृषकको नाम	समुहकोको नामा	क्षेत्रफल/ संख्या	बाली	जम्मा उत्पादन	जम्मा रकम रु.
जम्मा							

अनुदान प्राप्त गर्ने कृषकको संख्या.....
विक्री गरिएको संख्या.....
विक्रि जम्मा के.जी.....
माग गरिएको रकम रु.....

विवरण तयार गर्ने को
हस्ताक्षर
विवरण तयार गर्नेको नाम:
विवरण तयार गर्नेको पद
मिति:

प्रमाणिकरण मिति:

प्रमाणित गर्नेको
हस्ताक्षर
प्रमाणित गर्नेको नाम:
प्रमाणित गर्नेको पद:
मिति:

आज्ञाले

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत